

det gjælder; det vilde være en i mine og Manges Dine latterlig Grund, men en anden Grund til dette Forhold er, at en og samme Mand er Directeur for Baisenhuset, Bestyrer af det danske Bibelselskab, eller ialfald dets Formand, og tillige Sjællands Biskop samt Cultusministeriets Consulent i saadanne Sager. Det kunde være, at dette kunde være Grunden dertil. Det er saa rimeligt, at Cultusministeren, naar der indkommer en Klage, først spørger Sjællands Biskop, dernæst Baisenhuset, og dernæst ogsaa Bibelselskabet, men en og samme Mand kommer altsaa til at afgive Erklæringen paa alle tre Bestyrelser Begne, og det kommer da til at see meget broget og sørgeligt ud for det brittiske Bibelselskab. Det var vel bedre, at vi kunde sørge for os selv i dette Stykke, men da det brittiske Bibelselskab i mine Dine har gjort saa meget godt, hvorfor skulde vi da trods Alverden og trods den lutheriske Verden fortrædige dette Selskab i at udbrede Noget, som Mange mene er til Gavn og til Opbyggelse? — Det næste Punkt, jeg skal omtale, er Vædringsforlaget under Nr. 30, betræffende Examen-commissionen. Jeg har vel hørt den høit-agtede Minister sige, at det i Grunden var et reent formelt Forslag, og at Sagen maatte nøiere og nærmere overveies, men jeg har troet, at den har været under Overveielse i mange Aar. Nu have vi jo hørt Kirke-commissionen, og Enhver har vel over tænkt de Grunde, der kunne anføres baade for og imod en saadan Examen-commission. Vi kunne selvfølgelig godt overveie, hvad der siges om, at den vil løsrive Studenterne fra Universitetets Forbund. Det er en af Grundene imod Examen-commissionen — og at vi overhovedet ikke have Examinatorer blandt Præstestabet, der ere duelige eller videnskabelige nok til at udføre denne Virksomhed, hvoraf vilde følge, at industrielle Folk meget snart vilde begynde at høre efter, i hvilken Dødfreds eller Forestillingsfreds Examinatorerne bevægede sig, for at aflure dem Hemmeligheden og bagefter benytte den til den industrielle Fortjenestes Formaal, nemlig til at forberede Candidater. Dette har man sagt, og endvidere har man sagt, at det, der for-

drede, vilde nedsynke til et saadant Lavmaal, at Videnskabeligheden vilde lide derunder. Jeg har over tænkt dette, og, hvad det Første angaaer, nemlig at Studenterne vilde løsrives fra Universitetets Forbund, maa jeg sige, at Forbunden maatte være meget løs, dersom de ikke kunde holde fast derved, naar vedkommende Lærere ikke længer have nogen Eneret til at examinere, saaledes at de skulde høre paa dem. Jeg troer tværtimod, at det maa være et Anstød, at Studenterne næsten skulde være nødt til at høre paa dem, enten de foredrage Noget, som duer noget, eller Noget, som ikke er værd at høre paa, ligesom det maa være vanskeligt for private Docenter at optræde, saalænge der er en saadan privilegeret Kaste; det forekommer mig derfor, at Examen-commissioner maae give et godt Stød til at knække Laugsaanden. Det maa dog være ganske anderledes for en begavet Mand at see frie Tilhørere om sig end saadanne, som kun komme i Kraft af en Examen for at faae en Djalt-Charakter, for at opnaae et eller andet Tal. Jeg troer ogsaa, at Præstestabet i det Hele vilde have Nytte af, at nogle af dets Midte-examinerede og censurerede. Det vilde gjøre dem mere videnskabelige, medens de nu mange Gange smide Bøgerne bort, naar de komme fra Examenbordet; de vilde kunne blive et Satt for de Omkringboende, saaledes at der fra dem kunde udgaae en Stamme til at holde Præstestabet oppe og i Aande. Jeg har troet, at dette var Ting, som længe vare overveiede, og hvorom vi nu gjerne kunde tage Beslutning. Det vil naturligvis være vanskeligt overfor den ærede Ministers bestemte Modstand at faae Sagen sat igang; men jeg opfattede ham dog saaledes, at han ikke vilde gjøre ubetinget Modstand, ialfald ikke naar Sagen kom frem paa en anden Maade. Dette var, hvad jeg havde at sige om denne Sag. — Dernæst skal jeg blot gjøre et Par Bemærkninger om Betænkningens Nr. 66. Jeg er den ærede Minister virkelig taknemmelig for, at han, som jeg seer af Betænkningen, iaar har sørget for, at vedkommende Planer ialfald mange Steder ere komne saa tidlig til Skole-raadsfredene og ere saa tidlig omdeelte, at de unge Mennecker have kunnet tage Beslutning